

Ime i prezime studenta: **Ivan Horvat**
Naziv studija: **Teorija i praksa izvoza**
Matični broj studenta: **PDS-123-2019**
Adresa: **Marulićev trg 22, 10000 Zagreb**
Kontakt telefon: **093/1234-567**
e-mail adresa: ihorvat1234@net.efzg.hr

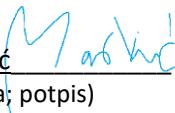
**FAKULTETSKOM VIJEĆU
EKONOMSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

PREDMET: **PRIJAVA TEME SVEUČILIŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA**

Naslov sveučilišnog specijalističkog rada na hrvatskom jeziku: **Internacionalizacije poslovanja malih i srednjih poduzeća u sektoru organske poljoprivredne proizvodnje**

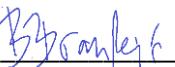
Naslov sveučilišnog specijalističkog rada na engleskom jeziku: **Internationalization of small and medium enterprises in the sector of organic agricultural production**

Prijedlog jezika na kojemu će se rad pisati i braniti (ukoliko se radi o stranom jeziku napisati obrazloženje): **hrvatski jezik**

Mentor: Prof. dr. sc. Marko Markić
(ime i prezime mentora; potpis)

Prijedlog povjerenstva:

1. Izv. prof. dr. sc. Ana Anić, predsjednik povjerenstva
2. Prof. dr. sc. Marko Markić, član povjerenstva
3. Doc. dr. sc. Ivan Ivić, član povjerenstva

Suglasnost voditelja studija: Prof. dr. sc. Branko Brankić
(ime i prezime voditelja studija; potpis)

U Zagrebu, 20. ožujka 2021.

(potpis kandidata)

Prilozi uz prijavu teme sveučilišnog specijalističkog rada:

1. Suglasnost Vijeća studija s prijavljenom temom te predloženim mentorom i članovima povjerenstva za obranu
2. Životopis
3. Dispozicija rada
4. Obrazloženje teme
5. Popis literature
6. Preslika prve stranice indeksa

1. ŽIVOTOPIS

Ime i prezime: Ivan Horvat
Adresa: Marulićev trg 22, 10000 Zagreb
Mjesto rođenja: Zagreb, Republika Hrvatska
Datum rođenja: 01.07.1986.
Državljanstvo: Hrvatsko
Zaposlenje: Poljo-export d.o.o., Vile Velebita 34, 10000 Zagreb
Mobitel: ++ 385 93 1234 567
Telefon na poslu: ++ 385 1 4562 564
E-mail: ihorvat1234@net.efzg.hr

Obrazovanje

2009. Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet-Zagreb - diplomirani ekonomist
2004. X. gimnazija, Zagreb

Profesionalno usavršavanje

2017. Seminar o multivariantnim statističkim analizama (Zagreb)
2014. Marketing and globalization seminar (Berlin)

Zaposlenje

2016.- Poljo-export d.o.o. na poslovima voditelja izvoza
2012.-2016. OPG Horvatići na poslovima voditelja prodaje
2009.-2012. INA d.d. na poslovima asistenta u prodaji

Jezici

Engleski jezik - aktivno u govoru i pismu
Njemački jezik - pasivno u govoru i pismu

Dodatna znanja

Poznavanje rada na računalu (MS office, Internet). Vozačka dozvola.

2. DISPOZICIJA RADA

Naslov sveučilišnog specijalističkog rada:

"Internacionalizacije poslovanja malih i srednjih poduzeća u sektoru organske poljoprivredne proizvodnje"

Dispozicija rada:

1. UVOD

- 1.1. Predmet rada i ciljevi istraživanja
- 1.2. Metode istraživanja i izvori podataka
- 1.3. Sadržaj i struktura rada

2. INTERNACIONALIZACIJA POSLOVANJA MALIH I SREDNJIH PODUZEĆA

- 2.1. Teorije internacionalizacije
- 2.2. Proces internacionalizacije malih i srednjih poduzeća
- 2.3. Čimbenici koji potiču internacionalizaciju malih i srednjih poduzeća
- 2.4. Čimbenici koji otežavaju internacionalizaciju malih i srednjih poduzeća
- 2.5. Izbor stranih tržišta i strategije internacionalizacije poslovanja malih i srednjih poduzeća

3. PROCES INTERNACIONALIZACIJE POSLOVANJA MALIH I SREDNJIH PODUZEĆA U SEKTORU ORGANSKE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

- 3.1. Pojmovno određenje organske poljoprivredne proizvodnje
- 3.2. Specifičnosti procesa internacionalizacije u sektoru organske poljoprivredne proizvodnje
- 3.3. Unutarnji čimbenici poduzeća koji utječu na odluku o internacionalizaciji
- 3.4. Vanjski čimbenici poduzeća koji utječu na odluku o internacionalizaciji

4. ISTRAŽIVANJE ČIMBENIKA KOJI UTJEČU NA ODLUKU O INTERNACIONALIZACIJI POSLOVANJA MALIH I SREDNJIH PODUZEĆA U SEKTORU ORGANSKE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

- 4.1. Predmet i ciljevi istraživanja
- 4.2. Metodologija istraživanja
- 4.3. Rezultati istraživanja
- 4.4. Diskusija i stručni doprinos rada
- 4.5. Ograničenja istraživanja

5. ZAKLJUČAK

POPIS LITERATURE

POPIS SLIKA

POPIS TABLICA

ŽIVOTOPIS

PRILOZI

3. OBRAZLOŽENJE TEME

Poslovanje nekoliko posljednjih godina okarakterizirano je visokim stupanjem globalizacije, razvijenošću komunikacijske tehnologije, dostupnošću informacija, mobilnošću stanovništva i stvaranjem ekonomsko-političkih integracija. Sve to dovelo je do smanjenja barijera za internacionalizaciju poslovanja i plasman proizvoda / usluga na strana tržišta. Tradicionalno gledajući, internacionalizacija poslovanja bila je primjerenija za velika poduzeća. Međutim, zbog promjena koje su se desile povećava se konkurenca na domaćem tržištu što posredno utječe na smanjenje tržišnog udjela pa su i mala i srednja poduzeća primorana internacionalizirati svoje poslovanje. Proces internacionalizacije poslovanja malih i srednjih poduzeća razlikuje se u odnosu na velika poduzeća, a čimbenici poput profila vlasnika, raspoloživih resursa te znanja i osobnih kontakata vlasnika važni su u procesu izlaska malih i srednjih poduzeća na strana tržišta.

Osim prethodno navedenoga, posljednje desetljeće okarakterizirala je i čovjekova povećana briga o zdravlju i zdravom načinu života. U tom kontekstu prehrana ima veliku ulogu. Kako Hrvatska ima potencijal u proizvodnji organske hrane, a većina proizvođača organske hrane su obiteljska poljoprivredna gospodarstva, tako će i **predmet** ovog sveučilišnog specijalističkog rada biti čimbenici koji utječu na proces internacionalizacije poslovanja malih i srednjih poduzeća u sektoru organske poljoprivredne proizvodnje.

Sukladno obrazloženju teme i definiranom predmetu rada, postavljeni su osnovni **ciljevi** sveučilišnog specijalističkog rada koji će se izradom nastojati ostvariti. Ciljevi su sljedeći:

- analizirati proces internacionalizacije u sektoru organske poljoprivredne proizvodnje,
- identificirati čimbenike koji utječu na odluku o internacionalizaciji poslovanja malih i srednjih poduzeća,
- provesti primarno istraživanje o važnosti čimbenika u donošenju odluke o internacionalizaciji poslovanja malih i srednjih poduzeća u sektoru organske poljoprivredne proizvodnje, te
- dati preporuke stručnjacima iz prakse za uspješnije poslovanje.

Metodologija koja će se koristiti u svrhu postizanja postavljenih ciljeva istraživanja je sljedeća. Kao prvo, sekundarnim istraživanjem provest će se detaljna analiza domaće i strane znanstvene i stručne literature radi utvrđivanja dosadašnjih spoznaja o problematici istraživanja, identifikaciji čimbenika koji utječu na proces internacionalizacije, specifičnosti internacionalizacije malih i srednjih poduzeća te sektora organske poljoprivredne proizvodnje. Sekundarni podaci prikupit će se iz elektroničkih baza dostupnih putem knjižnice Ekonomskog fakulteta - Zagreb te iz izvješća hrvatskih i europskih tijela koja se bave problematikom rada (Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Ministarstvo poljoprivrede, European Commission, itd.). Za prikupljanje primarnih podataka prvo će se provesti izviđajno istraživanje korištenjem tehnike dubinskog intervjua na uzorku 20 vlasnika malih i srednjih poduzeća u sektoru organske poljoprivredne proizvodnje, a nakon čega će biti provedeno opisno istraživanje (metodom ispitanja i korištenjem tehnike online ispitanja) na prigodnom uzorku vlasnika i/ili voditelja prodaje i izvoza malih i srednjih poduzeća u sektoru organske poljoprivredne proizvodnje. Dobiveni podaci obradit će se istraživanju primjerenim statističkim metodama kao što su deskriptivna analiza, testovi značajnosti razlika, regresijska i faktorska analiza.

Utvrdjivanje važnosti pojedinih čimbenika u donošenju odluke o internacionalizaciji malih i srednjih poduzeća u sektoru organske poljoprivredne proizvodnje te davanje preporuka kako prepoznati potencijalno tržište i optimalnu strategiju internacionalizacije predstavljaju osnovni **stručni doprinos** specijalističkog sveučilišnog rada.

4. POPIS LITERATURE

1. Acs, Z. J., Morck, R., Shaver, M., & Yeung, B. (1997). The internationalization of small and medium sized enterprises: A political perspective. *Small Business Economics*, 9(1), 7-20.
2. Agndal, H., & Chetty, S. (2007). The impact of relationships on changes in internationalisation strategies of SMEs. *European Journal of Marketing*, 41(11/12), 1449-1474.
3. Basly, S. (2007). The internationalization of family SME. *Baltic Journal of Management*, 2(2), 154-180.
4. Benito-Osorio, D., Colino, A., Guerras-Martin, L. A., & Zuniga-Vicente, J. A. (2016). The international diversification performance link in Spain: Does firm size really matter? *International Business Review*, 25(2), 548-558.
5. Berthou, A., & Vicard, V. (2015). Firms' export dynamics: experience versus size. *World Economy*, 38(7), 1130-1158.
6. Chetty, S., & Campbell-Hunt, C. (2003). Paths to internationalisation among small- to medium-sized firms. *European Journal of Marketing*, 37(5/6), 796-820.
7. Contò, F., Fiore, M., Antonazzo, A. P., & La Sala, P. (2012). A development model for the internationalization of SME agro-food of Puglia: the ISCI project. Proceedings of *International Scientific Conference "Whither Our Economies"*. October 15-16, 2012, 187-195.
8. Crick, D., & Crick, J. (2014). The internationalization strategies of rapidly internationalizing high-tech UK SMEs. *European Business Review*, 26(5), 421-448.
9. D'Angelo, A., Majocchi, A., Zucchella, A., & Buck, T. (2013). Geographical pathways for SME internationalization: insights from an Italian sample. *International Marketing Review*, 30(2), 80-105.
10. Fernández Olmos, M., & Díez-Vial, I. (2015). Internationalization pathways and the performance of SMEs. *European Journal of Marketing*, 49(3/4), 420-443.
11. Fletcher, M., & Prashantham, S. (2011). Knowledge assimilation processes of rapidly internationalising firms. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 18(3), 475-501.
12. Lejárraga, I., & Oberhofer, H. (2015). Performance of small-and medium-sized enterprises in services trade: Evidence from French firms. *Small Business Economics*, 45(3), 673-702.
13. Love, J. H., & Roper, S. (2015). SME innovation, exporting and growth: Are view of existing evidence. *International Small Business Journal*, 33(1), 28-48.
14. Love, J. H., Roper, S., & Zhou, Y. (2015). Experience, age and exporting performance in UK SMEs. *International Business Review*, 25(4), 806-819.
15. Menzies, J., Orr, S., & Paul, J. (2020). SME internationalisation: The relationship between social capital and entry mode. *Management International Review*, 60(4), 623-650.
16. Merrilees, B., & Tiessen, J. H. (1999). Building generalizable SME international marketing models using case studies. *International Marketing Review*, 16(4/5), 326-344.
17. Mura, L., & Gašparíková, V. (2010). Penetration of small and medium sized food companies on foreign markets. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 58, 157-164.
18. Nummela, N., Loane, S., & Bell, J. (2006). Change in SME internationalisation: an Irish perspective. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 13(4), 562-583.

19. O'Cass, A., & Weerawardena, J. (2009). Examining the role of international entrepreneurship, innovation and international market performance in SME internationalization. *European Journal of Marketing*, 43(11/12), 1325-1348.
20. Olejnik, E., & Swoboda, B. (2012). SMEs' internationalisation patterns: descriptives, dynamics and determinants. *International Marketing Review*, 29(5), 466-495.
21. Pauluzzo, R., & Shen, B. (2018). The Internationalization Processes of SMEs. In: *Impact of Culture on Management of Foreign SMEs in China*. International Series in Advanced Management Studies. Cham: Springer.
22. Paunović, Z., & Prebežac, D. (2010). Internationalization of small and medium-sized enterprises. *Market*, 22(1), 57-76.
23. Peschken, T., Shukla, P., Lennon, J., & Rate, S. (2016). The role of information alignment and entrepreneurial traits on SME internationalization. *Management Research Review*, 39(2), 196-214.
24. Puthusserry, P., Khan, Z., Knight, G., & Miller, K. (2020). How do rapidly internationalizing SMEs learn? Exploring the link between network relationships, learning approaches and post-entry growth of rapidly internationalizing SMEs from emerging markets. *Management International Review*, 60(4), 515-542.
25. Ruzzier, M., Hisrich, R. D., & Antoncic, B. (2006). SME internationalization research: past, present, and future. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 13(4), 476-497.
26. Sanz, F., & Gil, J. M. (2001). An assessment of the agricultural trade impact of Spain's integration into the EU. *Canadian Journal of Agriculture Economy*, 49(1), 53-69.
27. Sedzinauskiene, R., Sekliuckiene, J., & Zucchella, A. (2019). Networks' impact on the entrepreneurial internationalization: A literature review and research agenda. *Management International Review*, 59(5), 779-823.
28. Serrano, R., Fernández Olmos, M., & Pinilla, V. (2018). Internationalization and performance in agri-food firms. *Spanish Journal of Agricultural Research*, 16(2), e0107
29. Shamsuddoha, A. K., Yunus Ali, M., & Oly Ndubisi, N. (2009). Impact of government export assistance on internationalization of SMEs from developing nations. *Journal of Enterprise Information Management*, 22(4), 408-422.
30. Sui, S., Yu, Z., & Baum, M. (2012). Prevalence and longitudinal trends of early internationalisation patterns among Canadian SMEs. *International Marketing Review*, 29(5), 519-535.
31. Tuzová, M., Toulová, M., & Kubíčková, L. (2017). The Specifics of the Internationalization Process of Czech SMEs in the Food Industry. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 65(3). 1055-1064.
32. Yul Lee, J., Jiménez, A., &, Devinney, T. M. (2020). Learning in SME Internationalization: A New Perspective on Learning from Success versus Failure. *Management International Review*, 60, 485-513.
33. Zain, M., & Imm Ng, S. (2006). The Impacts of Network Relationships on SMEs' Internationalization Process. *Thunderbird International Business Review*, 48(2) 183-205.